

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm

Fi.remissvar@regeringskansliet.se

Er referens: Fi2017/04529/S1

Stockholm den 1 mars 2018

Remissyttrande avseende Skatteverkets promemoria "Exitbeskattning för fysiska personer"
(Dnr Fi2017/04529/S1)

Svenskar i Världen har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerad promemoria.

Sammanfattning

Svenskar i Världen avstyrker förslaget om att införa en utflyttningskatt.

Förslaget är bristfälligt då det saknar en väl genomarbetad konsekvensanalys. Vi anser att en oberoende part med en bred extern representation bör genomföra en statlig utredning i detta hänseende och ser det som oacceptabelt att Skatteverket har genomfört denna utredning.

Vi anser att förslaget i första hand kommer att träffa den grupp skattebetalare som inte har någon avsikt att undvika svensk skatt. Det framstår som oövertänt att bygga ett regelverk där det finns risk för stora tillämpningssvårigheter. Vi anser att ett oproportionellt stort antal skattskyldiga kommer utsättas för en oförutsebar skattesituation endast för att man ska hindra ett fåtal personers skattedrivna utflyttningar.

Vi menar att förslaget begränsar Sveriges öppna ekonomi och kan gå emot EU:s regler om fri rörlighet.

Vad gäller värderingen av fåmansföretag och onoterade företag menar vi att det är omöjligt att säga vad ett onoterat bolag är värt innan det faktiskt blir föremål för försäljning. Att Skatteverket ska bistå med värderingsmodeller för att minimera antalet värderingstvister är inte en rättssäker lösning.

Vi hade gärna sett en jämförelse med andra exitskattesystem, såsom t ex i Österrike och Danmark.

Syftet med förslaget synes även vara att minska administrationen och kostnaderna, vilket kommer få motsatt effekt om gränsbeloppet sätts till 100 000 kronor, menar vi. Vi skulle i så fall snarare vilja se ett gränsbelopp på en miljon kronor.

Vi ifrågasätter även lämpligheten i att Sverige nu utökar sin beskattningsrätt till evig tid och anser det vara rimligt med en begränsning av skatteanspråket till fem år.

I vårt yttrande hävdar vi också att det av Skatteverket föreslagna skattetilläggsförfarande inte kan införas, eftersom det torde strida mot Europakonventionen att schablonmässigt påföra ett straff trots att någon skatt kanske de facto inte undanhållits.

Vi emotsäger oss starkt förslaget om att benefika fång ska omfattas av exitskatten, då vi anser att idén strider mot EU:s regler om fri rörlighet. Det ter sig närmast som ett försök från Skatteverkets sida att i smyg återinföra arvs/gåvoskatten när mottagaren är bosatt utomlands. Förslaget i denna del är ett tydligt bevis på att Skatteverket inte har haft det svenska näringslivet i åtanke, eftersom det riskerar att försätta företagare i Sverige i en stor ekonomisk kris.

Yttrande

Svenskar i Världens generella inställning

Svenskar i Världen avstyrker Skatteverkets förslag att införa en utflyttningskatt. För det fall regeringen anser att en sådan skatt ändå bör införas anser Svenskar i Världen att så inte kan ske utan ytterligare utredning.

Svenskar i Världens grundläggande åsikt i detta yttrande är att det är stötande att Skatteverket verkar tro att många utlandssvenskar ägnar sig åt någon form av aggressiv skatteplanering, samtidigt som det framgår av förslaget att det är fråga om ett mycket litet antal personer och att skatteintäkterna är försvinnande låga i förhållande till de mycket omfattande regelförändringar som föreslås. Vi är av den åsikten att den absoluta majoriteten av utlandsflyttare inte har denna avsikt med sin flytt utomlands.

Huvudsyftet med Skatteverkets förslag verkar vara att stoppa utflyttningstransaktioner som skapat möjlighet för den som sålt sitt bolag att efter en underprisöverlåtelse till utländskt bolag flytta ut och ta ut vinsten efter bolagsförsäljningen till låg eller ingen skatt. Vi anser det som helt orimligt att försöka stoppa denna typ av transaktioner genom införandet av ett synnerligen komplicerat regelverk. Förslaget kommer istället i mycket stor utsträckning att träffa personer som inte har som syfte att undvika svensk skatt på vinst vid försäljning av fåmansbolag.

Ett genomförande av Skatteverkets förslag skulle föra Sverige tillbaka till den tid då svenska entreprenörer var tvungna att flytta från landet för att skydda sig mot allt för långtgående skattekrav. Sedan den stora skattereformen 1990 har en stor mängd nya företag byggts upp. En förutsättning för dessa framgångar har varit Sveriges öppna ekonomi. Möjligheten för svenska entreprenörer att verka över gränserna och att flytta in och ut från Sverige är en avgörande komponent i det som gjort Sverige till ett framgångsrikt företagsland. Det är därför direkt förvånande att Skatteverket nu föreslår en lagstiftning som i förlängningen kommer att leda till att svenska entreprenörer måste överväga att flytta ut från Sverige redan på ett tidigt stadium i företagsbyggandet.

Förenlighet med EU-rätten och internationell jämförelse

Skatteverkets analys av EU-rätten är genomgående otillfredsställande ytlig. Att införa dessa EU:s mest långtgående exitskatteregler anser vi vara orimligt på befintligt underlag. Om förslaget ska genomföras måste det noggrant vägas mot EU:s regler om fri rörlighet för personer och kapital. Vidare framstår det som helt nödvändigt att noggrant undersöka och redogöra för hur befintliga exitskattesystem fungerat och vilka för- och nackdelar som dessa system fört med sig.

4.2.2. Skattskyldighetens inträde

Enligt förslaget ska utflytningsbeskattning ske då en person upphör att vara obegränsat skattskyldig i Sverige eller får hemvist i en annan stat enligt ett skatteavtal. Att knyta en beskattningsutlösande händelse till begrepp som obegränsad skattskyldighet eller hemvist enligt skatteavtal är mycket vanskligt, anser vi, eftersom frågan avgörs helt och hållet av förhållandena i det enskilda fallet. Skatteverket och de skattskyldiga har ofta olika uppfattningar i frågan om obegränsad eller begränsad skattskyldighet föreligger. Att avgöra var en person har sitt hemvist enligt skatteavtal är en ännu mer komplicerad uppgift. Denna typ av bedömningar måste i och för sig i viss utsträckning göras redan idag men att nu bygga upp ett väsentligen mer omfattande regelverk där det redan på förhand framstår som uppenbart att stora tillämpningssvårigheter är för handen framstår som oövertänt och utgör ett starkt skäl för att inte införa en sådan här långtgående skatt.

Det kan inte anses tillfredställande ur rättssäkerhetssynpunkt att det inte på förhand är möjligt för den skattskyldige att veta om han träffas av utflytningskatten eller inte. Detta kommer istället ofta att klarläggas först efter att frågan avgjorts av domstol vilket kan ta åtskilliga år. Att ett stort antal skattskyldiga ska träffas av en sådan oförutsebarhet i sin skattesituation endast därför att ett fåtal personers skattedrivna utflytningar ska hindras saknar all proportionalitet.

4.2.3. Beskattningsbara tillgångar

Det är rimligt att fastigheter hålls utanför det föreslagna nya skattesystemet. Eftersom en avskattning av "vinsterna" på sparformerna Investeringsparkonto och kapitalförsäkring redan skett genom schablonbeskattningen föreslår Skatteverket att dessa sparformer inte ska omfattas av utflytningskatten. Som en konsekvens av detta skulle de sparare som någon gång i livet kan tänka sig att flytta utomlands "tvingas in" i dessa sparformer. Är det verkligen avsikten?

4.2.4. Kapitalvinst och kapitalförlust

Enligt förslaget ska vinstberäkning ske utifrån tillgångarnas marknadsvärde en viss dag. Eftersom det i princip är omöjligt att säga vad ett onoterat bolag är värt innan det faktiskt blir föremål för försäljning anser vi förslaget orimligt. Skatteverket anför till och med själva att värderingen kan vara "besvärlig" och att det kommer råda mycket stor osäkerhet ifråga om vilket belopp som ska utflytningsbeskattas. Från rättssäkerhetssynpunkt är det angeläget att lagstiftningen ger klara riktlinjer för hur värderingen ska ske, anser vi. Att Skatteverket säger sig kunna bistå med värderingsmodeller är därvid inte en tillfredställande lösning.

Förluster på exit tillgångar föreslås endast vara avdragsgilla mot vinster på sådana tillgångar. Denna avdragsbegränsning kan i en del fall medföra att avdragsrätten för förluster blir sämre för den som flyttar utomlands än för den som blir kvar i Sverige. En sådan diskriminerande ordning torde strida mot EU:s regler om fri rörlighet. I förslaget har dock denna diskriminering inte närmare analyserats utan det anges endast att avdragsbegränsningen är ändamålsenlig och proportionell. Detta är otillräckligt.

Skatteverket föreslår en begränsad så kallad step-up regel för den som flyttar till Sverige. Detta medför således att Sverige normalt kommer att beskatta personer som flyttar hit för vinster som upparbetats under tid personen var bosatt i annat land. Syftet med de nu föreslagna reglerna är dock att vinster som arbetats upp i Sverige ska beskattas här. Det hade därför varit logiskt att på motsvarande sätt avstå från beskattning av vinster som arbetats upp i annat land genom att införa en generell step-up.

4.2.7. Gränsbelopp

Syftet med Skatteverkets förslag om ett gränsbelopp om 100 000 kr synes vara flera; dels för att stoppa vissa typer av skattedrivna utflyttningar, dels för att minska administrationen och kostnaderna. Dels menar vi att ju högre gränsbeloppet är, desto mer minskar det administrativa krånglet och kostnaderna för både Skatteverket och skattebetalarna. Dels anser vi att det nog konstateras att det rimligen inte finns någon som flyttar ut ifrån Sverige bara för att spara 30 000 kr i skatt (även om det i en del fall kan vara legitimt att ifrågasätta vissa skattedrivna utflyttningar). Den av Skatteverket föreslagna beloppsgränsen om 100 000 kr i vinst framstår därför som alldeles för lågt satt gräns. Om man nu anser att vinster även på andra tillgångar än fåmansbolagsaktier ska utflyttningsbeskattas så bör i vart fall sådan beskattning inte ske på belopp som framstår som direkt marginella. En betydligt rimligare beloppsgräns vore exempelvis att de beskattningsbara vinsterna ska överstiga en miljon kronor.

4.2.8. Evtigt skatteanspråk

Vi ifrågasätter lämpligheten i att Sverige nu utökar sin beskattningsrätt till evig tid. Detta utgör en väsentlig skärpning mot vad som gäller enligt den nuvarande tioårsregeln och mot tidigare överväganden om även kortare tid än 10 år enligt skatteavtal. Rimligheten i ett sådant evigt skatteanspråk kan skäligen ifrågasättas. Att en skattskyldig under evig tid årligen ska behöva redovisa för det svenska Skatteverket om tillgången fortfarande finns kvar och om det skett några distributioner som utlöser utflyttningskatten kommer att vara mycket administrativt betungande, innebära kontrollsvårigheter och medföra kostnader. Förslaget framstår inte som proportionellt i förhållande till syftet med beskattningen. Utflyttningskatteanspråket bör därför begränsas i tid. Om nu det huvudsakliga syftet med Skatteverkets förslag är att hindra vissa skattedrivna utflyttningar framstår en begränsning av skatteanspråket till fem år som mer rimligt.

4.3 – 4.16 Deklarationsskyldighet, kontrolluppgift, beräkning av skatten, anstånd, skattetillägg

Administrativt betungande

De mycket omfattande och komplicerade administrativa bestämmelser som krävs för att hantera den nya föreslagna skatten illustrerar tydligt det grundläggande problemet med förslaget. I syfte att komma åt ett litet antal skattedrivna utflyttningsituationer krävs ett mycket omfattande och administrativt betungande förfarande som träffar även personer med vilka endast mycket begränsade skatteanspråk kan göras gällande. Utflyttningskatten är helt enkelt en orimligt ingripande reglering för att lösa ett högst begränsat problem.

Beräkningsmetod

Det av Skatteverket föreslagna systemet för beräkning av utflyttningskatten är mycket komplicerat och det är inte helt klart vilka skatteeffekterna egentligen blir, men såvitt kan förstås, medför beräkningsmetoden att en person som flyttar ut kan komma att drabbas av en högre skatt än om hen hade stannat kvar i Sverige. Ett exempel på det gäller, såsom Skatteverkets förslag får förstås, ägare av kvalificerade aktier. En sådan ägare kommer vid en utflyttning att beskattas enligt de så kallade 3:12 reglerna och en del av vinsten tas upp som inkomst av tjänst där skatten kan vara så hög som 60 procent. Denna höga beskattning synes gälla även om aktierna senare säljs efter att de upphört att vara kvalificerade. Om personen istället stannat kvar i Sverige och sålt aktierna efter det att de upphört att vara kvalificerade hade skatten endast blivit 25 procent. Detta framstår som diskriminerande i förhållande till EU:s fria rörlighet. Någon mer detaljerad analys av beräkningsmetodens förenlighet med EU-rätten görs dock inte i promemorian.

Skattetillägg

Skatteverket föreslår att skattetillägg ska tas ut för den som inte redovisar orealiserad kapitalvinst vid utflyttning eller redovisar denna vinst med felaktigt belopp. Detta trots att tillgången ifråga kan komma att senare minska i värde eller till och med bli helt värdelös. För att kompensera för risken för värdeminskning föreslår Skatteverket att skattetillägg endast ska tas ut med 30 procent mot sedvanliga 40 procent, detta anses kompensera för en möjlig värdenedgång om upp till 25 procent. Här förtjänar dock att framhållas att skattetillägg är ett straff. Att schablonmässigt påföra ett straff trots att någon skatt kanske de facto inte undanhållits torde strida mot Europakonventionen. Det av Skatteverket föreslagna skattetilläggsförfarande kan därför inte införas.

5. Benefika överlåtelser

Svenskar i Världen emotsäger sig starkt förslaget om att benefika fång (gåva och arv) ska omfattas av exitskatten. En benefik överlåtelse av en tillgång eller en förpliktelse till en person som är begränsat skattskyldig eller har hemvist i ett avtalsland ska enligt Skatteverkets förslag anses motsvara en avyttring och föranleda beskattning av orealiserad vinst på tillgången. Förslaget innebär ett mycket stort avsteg från den kontinuitetsprincip som gäller för motsvarande överlåtelse till en obegränsat skattskyldig. Att skattemässigt särbehandla arv och gåva till personer utanför Sverige anser vi strider mot EU:s regler om fri rörlighet. Skatteverket menar i sitt förslag att olikabehandling i vissa fall kan motiveras om den är ändamålsenlig och proportionell. Förslaget visar inte på vilket sätt dessa kriterier skulle vara uppfyllda i denna del, eftersom någon närmare analys av dessa grunder inte ges.

Vi vill också tillägga att ett eventuellt förslag om anstånd med exitskatten vid benefika fång, enligt vår uppfattning, skulle vara fullständigt otillräckligt, eftersom det bara skulle gälla personer inom EES eller för en begränsad tid för personer bosatta i ett avtalsland. Förslag som behandlar benefika överlåtelser är ytterligare ett bevis på att Skatteverket inte har haft det svenska näringslivet i åtanke, eftersom de riskerar att försätta alla företagare i Sverige som har något barn boende utomlands i en ekonomisk kris. I händelse av dödsfall kan försäljning av företaget tvingas fram bara för att skatten ska kunna betalas.

För Svenskar i Världen,

Karin Ehnбом-Palmquist
Generalsekreterare